

Dodatek ke Školnímu vzdělávacímu programu ev. č. 22-09-01-04

Důvod vydání dodatku:

Tento dodatek je vydáván za účelem doplnění možnosti výuky nepovinného předmětu Náboženství.

Obsah dodatku a provedené změny:

1. Doplnění nepovinného předmětu Náboženství.

Přílohy

Charakteristika předmětu, učební osnovy

Vydáno dne: 13. 9. 2023

Číslo jednací: zsvh198/2023

Mgr. et Bc. Libor Klubal, Ph.D.
ředitel školy

Příloha č. 1 - Charakteristika předmětu

Škola umožňuje výuku náboženství formou nepovinného předmětu, pokud se k němu ve školním roce přihlásí alespoň 7 žáků. K vyučování je možné spojit žáky z několika ročníků a to do počtu až 30 žáků. Vyučován je v hodinové dotaci 1 hodina týdně v každém ročníku.

Obsahové vymezení

Předmět žákům umožňuje formulovat otázky týkající se základních životních hodnot, postojů a jednání, konfrontovat je s vědecky a nábožensky (křesťansky) formulovanými pohledy na svět a hledat svou vlastní životní hodnotovou orientaci. Nabízí přístup k biblickému poselství, k učení křesťanských církví a k jejich tradici a otevírá možnost života s církví. Předmět je určen všem žákům, kteří projeví zájem.

Časové a organizační vymezení

Předmět je vyučován formou nepovinného předmětu podle § 15 zákona č. 561/2004 Sb. s časovou dotací 1 hodinu týdně a jeho výuka probíhá ve třídě. Předmět je nabízen žákům 1.–9. ročníku, realizuje se podle aktuálního zájmu a je vyučován ve skupinách tvořených z více ročníků. Výuka nepovinného předmětu se uskutečňuje v rámci hlavního vyučovacího času.

Obsahy jednotlivých ročníků jsou děleny do tematických celků, které se v rámci liturgického roku opakují, spirálovitě prohlubují a jsou propojovány do vzájemných souvislostí. Výuka vychází z dokumentu „Osnovy k výuce náboženské výchovy římskokatolické církve v 1.–9. ročníku ZŠ“ schváleným Českou biskupskou konferencí a MŠMT ČR v roce 2004.

Hodnocení

Předmět je hodnocen dle klasifikačního řádu školy.

Učební osnovy

Ročník: 1			
Výstup předmětu	Očekávaný Výstup	Učivo	MOŽNÉ Přesahy a vazby
PROHLUBOVÁNÍ VZTAHU MEZI ZKUŠENOSTÍ A DUCHOVNÍM ROZMĚREM OSOBNOSTI ŽÁKA Porozumění principům křesťanské etiky	Žák je otevřený k pozitivnímu vnímání života a Boha jako dárci života.	1.1 Bůh nám dává život	OSV – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění OSV – zdravé a vyrovnané sebepečení, moje vztahy k druhým lidem OSV – rozvoj základních rysů kreativity
	- žák umí popsat a hodnotit vlastnosti, které ho odlišují od ostatních	- jméno a jedinečnost každého člověka	
	- žák oceňuje jedinečnost druhého a rozpoznává konkrétní situace v životě skupiny, kdy ji respektuje.	- položení základu vztahů ve skupině	
	- žák je povšechně citlivý k sesoustředění, ztišení a naslouchání	- dobře vidět, dobře slyšet	
ZCITLIVĚNÍ PRO KŘESŤANSKÉ SLAVNOSTI A SVÁTKY	Žák zakusí atmosféru slavení Vánoc a spojí si ji se skutečností, že Ježíš je dar Boha člověku.	1.2 Bůh nám dává svého Syna	Život a funkce rodiny @ <i>Člověk a jeho svět: Lidé kolem nás</i> Slavení svátků @ <i>Člověk a jeho svět: Lidé a čas</i> VMEGS – rodinné příběhy OSV – chování podporující dobré vztahy (vyjádření oslavy) MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení (křesťanské slavení Vánoc)
	- žák zakusí atmosféru slavení s důrazem na společenství a oslavu v rodině a umí vyjádřit její spojitost s oslavou ve společenství církve	- oslava v rodině a oslava ve společenství církve	
	- žák většinou umí projevit radost a vděčnost z daru a umí popsat, že narození Ježíše je darem Boha člověku	- smysl a hodnota daru	
	- žák umí reprodukovat vlastními slovy biblické události zvěstování a narození Ježíše	- vánoční evangelium L 1. a 2. kap.	
POROZUMĚNÍ BIBLICKÝM PŘÍBĚHŮM	Žák umí reprodukovat základní události Ježíšova života a vnímá v nich výzvu k následování.	1.3 Bůh nám dává své slovo	Zeměpisné zvláštnosti místa, kde žijeme @ <i>Člověk a jeho svět: Místo, kde žijeme</i> Základní literární pojmy (hádanka, podobnosti) @ <i>Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura</i> MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení
	- žák umí jednoduchým způsobem popsat biblickou zemi a řadí biblické příběhy do reálného prostředí	- reálie biblické země	
	- žák umí jednoduchým způsobem vysvětlit, proč křesťané považují Bibli za dar, který Bůh dává člověku, aby jeho život dostal orientaci	- Bible jako dar	
	- žák umí uvést probrané příklady Ježíšova učení a jeho skutků a pokouší se je spojovat se situacemi ve vlastním životě	- příklady Ježíšova učení	
ZCITLIVĚNÍ PRO KŘESŤANSKÉ SLAVNOSTI A SVÁTKY Porozumění symbolické	Žák obecně vysvětluje Velikonoce jako slavnost, v níž křesťané slaví vítězství života nad smrtí.	1.4 Bůh nám dává nový život	Slavení svátků (Velikonoce) @ <i>Člověk a jeho svět: Lidé a čas</i> Princip rovnováhy přírody @ <i>Člověk a jeho svět: Rozmanitost přírody</i> Základy obrazné řeči @ <i>Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura</i>
	- žák si všímá proměn kolem sebe a ve svém životě a pokouší se je spojovat s proměnami přítomnými ve velikonočních událostech	- proměny kolem nás	
	- žák má základní vhled nutný pro chápání symbolů při slavení Velikonoc	- symbolika kříže, světla a chleba	

formě řeči	- žák umí vysvětlit formulaci, že Ježíš zemřel a vstal z mrtvých, jako vítězství života nad smrtí	- doba postní a velikonoční události	MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení (křesťanské slavení Velikonoc)
ZNALOST ZÁKLADNÍCH TEZÍ KŘESŤANSKÉHO UČENÍ Výchova v duchu křesťanské spirituality	Žák je otevřený poznávat, že život je dar, který může prožívat ve společenství církve.	1.5 Bůh nám dává radost	Slavení neděle, odpočinek, režim dne ® <i>Člověk a jeho svět: Lidé a čas</i>
	- žák umí popsat neděli jako den, kdy křesťané slaví Ježíšovo zmrtvýchvstání	- neděle jako den oslavy	OSV – péče o dobré vztahy OSV – dobrá organizace času, uvolnění-relaxace MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení (křesťanské projevy osobní víry)
	- žák umí pojmenovat pomoc, kterou Bůh posílá lidem, a vnímá ji ve svém životě	- seslání Ducha svatého, Maria a církev	
	- žák formuluje modlitbu vlastními slovy, umí modlitbu Otče náš a umí jednoduše vysvětlit její jednotlivé části ve vztahu ke svému životu	- modlitba vlastními slovy a modlitba Otče náš	

Ročník: 2				
Výstup předmětu	Očekávaný Výstup	Učivo	možné Přesahy a vazby	
Prohlubování vztahu mezi zkušeností a duchovním rozměrem osobnosti žáka Porozumění biblickým příběhům	Žák je otevřený pro vnímání světa jako Božího stvoření a člověka, který v něm má své místo a svůj úkol.	2.1 Všechno stvořené nám vypráví o Bohu	Domov ® <i>Člověk a jeho svět: Místo, kde žijeme</i> Porovnávání a třídění látek ® <i>Člověk a jeho svět: Rozmanitost přírody</i>	
	- žák umí vyjádřit radost ze života a je pozorný ke světu jako k místu, které má svůj původ a smysl v Bohu	- svět jako znamení Boží lásky		EV – vnímání života jako nejvyšší hodnoty, vztah člověka a prostředí
	- žák oceňuje místo člověka v řádu stvoření a jeho výtvoř, rozpoznává jejich pozitivní i negativní stránku a vnímá nutnost Boží záchrany	- místo člověka v řádu stvoření a nutnost záchrany		
- žák umí reprodukovat biblické příběhy knihy Genesis a rozlišit v nich některé situace ve svém životě	- biblický obraz Boha a člověka podle knihy Genesis			
Zcitlivění pro křesťanské slavnosti a svátky	Žák je otevřený pro vnímání adventní doby jako doby přípravy na oslavu příchodu Ježíše Krista jako Zachránce.	2.2 Bůh k nám mluví	Slavení svátků ® <i>Člověk a jeho svět: Lidé a čas</i>	
	- žák má základní vhled nutný k chápání symbolů světla a tmy a umí je uvést do souvislosti se slavením Vánoc	- symbolika světla a tmy		MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení (modlitba a křesťanské slavení Vánoc)
	- žák umí popsat vánoční události a spojit je s Božím jednáním zachraňujícím člověka	- události Ježíšova narození v Božím plánu		
	- žák formuluje modlitbu Zdrávas Maria a umí vysvětlit její jednotlivé části ve vztahu ke svému životu	- modlitba Zdrávas Maria		
Porozumění principům křesťanské etiky	Žák je otevřený pro vnímání vánočních událostí jako oslavy Božího jednání, které zachraňuje člověka.	2.3 Bůh k nám přichází	Zvyky a práce lidí v minulosti, historické důvody pro slavení významných dnů ® <i>Člověk a jeho svět: Lidé a čas</i>	

	- žák umí reprodukovat události vztahující se k Ježíšovu dětství a umí podle nich jednoduchým způsobem vysvětlit, jaký je Ježíš	- biblické události vztahující se k Ježíšovu dětství	MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení (slavení významných křesťanských svátků)
	- žák umí reprodukovat biblické události a vztáhnout je ke konkrétním slavnostem liturgického roku	- liturgické slavnosti a svátky: Zjevení Páně, Uvedení Páně do chrámu, Křest Páně a Popeleční středa	
ZCITLIVĚNÍ PRO KŘESŤANSKÉ SLAVNOSTI A SVÁTKY	Žák vysvětluje Velikonoce jako slavnost, v níž křesťané ve smrti a vzkříšení Ježíše Krista slaví zachraňující jednání Boha s člověkem.	2.4 Ten, který má moc	Projevy soucitu, výchova k empatii © <i>Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura</i>
Porozumění symbolické formě řeči	- žák umí schematicky popsat vybrané biblické zázraky, rozeznat v nich Ježíšovo jednání vybízející k důvěře a vyjadřující soucit a spojí si je s konkrétními situacemi ve vlastním životě	- Ježíšovy zázraky (utišení bouře, uzdravení ochmutého, vzkříšení Jairovy dcery) a zkušenost strachu, důvěry a soucitu	Porozumění a vyjadřování pocitů na základě práce s vybranými biblickými texty © <i>Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura</i>
Porozumění biblickým příběhům	- žák má základní vhled nutný pro chápání znamení kříže a světla velikonoční svíce při slavení Velikonoc	- symbolika kříže a velikonoční svíce	OSV – můj vztah sobě samému, moje vztahy k druhým lidem a druhým
	- žák umí reprodukovat velikonoční události a vztáhnout je ke konkrétním slavnostem liturgického roku	- velikonoční události (Vjezd do Jeruzaléma, Poslední večeře, utrpení, smrt a zmrtvýchvstání Ježíše Krista) v souvislosti s liturgií Svatého týdne	MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení (křesťanské slavení Velikonoc)
ZNALOST ZÁKLADNÍCH TEZÍ KŘESŤANSKÉHO UČENÍ	Žák je otevřený k následování Ježíšova jednání a jednání jeho učedníků.	2.5 Chceme žít jako Ježíš	OSV – pomáhající a prosociální jednání MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení Možnost pozvání představitele církve
	- žák umí rozeznat v charakteristice Božího Ducha toho, který proměňuje, posiluje a zbavuje strachu	- Duch svatý jako ten, kdo proměňuje	
	- žák umí vyjmenovat nejdůležitější události v životě Marie a vyjádřit k ní přiměřeným způsobem svůj vztah	- Maria a základy mariánské úcty v liturgii	
	- žák je otevřený k tomu být pozorný k druhým lidem ve slově i v jednání a spojit si tento postoj s příkladem jednání Ježíše a jeho učedníků	- církve jako společenství Božího lidu (podobnosti o milosrdném Samařanovi a o rozséváči, hierarchie církve)	
	- žák formuluje Apoštolské vyznání víry, rozumí mu jako vyjádření důvěry v Boží jednání s člověkem, umí napodobit znamení kříže a umí vysvětlit jeho význam	- Apoštolské vyznání víry a gesto znamení kříže	

Ročník: 3			
Výstup předmětu	Očekávaný Výstup	Učivo	možné Přesahy a vazby
POROZUMĚNÍ BIBLICKÝM PŘÍBĚHŮM	Žák je otevřený pro vnímání světa a člověka jako Božího stvoření, které člověk toužící být větší než Bůh porušuje.	3.1 Bůh k nám přichází	Sebekritika, jednání, které není možné tolerovat © <i>Člověk a jeho svět: Lidé kolem nás</i>

Prohlubování vztahu mezi zkušeností a duchovním rozměrem osobnosti žáka	- žák umí reprodukovat události týkající se štěstí a selhání prvních lidí a získá základní vhled k pochopení principu hříchu, který ze strany člověka znamená svobodné a dobrovolné přerušení vztahu k Bohu	- štěstí prvních lidí a selhání prvních lidí jako jednání, kterým se člověk připravuje o Boží blízkost	OSV – analýza vlastních a cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí EV – náš životní styl (vnímání života jako nejvyšší hodnoty)
	- žák umí interpretovat biblický příběh Kaina a Ábela a dokáže ho spojit s postoji člověka, který stojí proti životu a jehož jednání církev nazývá hřích	- příběh Kaina a Ábela (Gn 4. kap.) jako jednání člověka, který si přivlastňuje Boží roli rozhodovat, hodnotit a soudit	
	- žák umí vysvětlit pojem záchrana a najít jeho prvky v biblických proroctvích a v příběhu o Marii	- proroctví (Iz 7,14) a příběh Marie jako příslib záchranu (L 1 kap.)	
POROZUMĚNÍ PRINCIPŮM KŘESŤANSKÉ ETIKY	Žák je na základě jednotlivých přikázání Desatera pozorný vůči rozvoji vlastního svědomí a je připraven sám se na tomto procesu podílet.	3.2 Desatero, cesta ke štěstí	Soužití a chování lidí, právo a spravedlnost, vlastnictví, obhajování a dodržování lidských práv a svobod, význam řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti © <i>Člověk a jeho svět: Lidé kolem nás</i> OSV – lidská práva jako regulativ vztahů VDO – schopnost aktivně přijímat a uplatňovat svá práva a povinnosti, odpovědnost za své postoje a činy
	- žák umí zopakovat biblickou událost, kdy Mojžíš přijímá Desatero, a rozeznává v ní Boží jednání, které směřuje k záchraně člověka	- biblický příběh o Mojžíšovi, který přijímá Desatero (Dt 5. kap.)	
	- žák umí interpretovat Desatero jako Boží jednání s člověkem, které zachraňuje a ukazuje člověku principy nutné k prožití šťastného života	- Desatero jako životní pravidla, která neomezuji, ale osvobozují	
	- žák formuluje jednotlivá přikázání Desatera a ztotožňuje se s jejich etickými principy vztahenými na konkrétní situace jeho života	- jednotlivá přikázání Desatera spojená s výchovou k příkladnému jednání k sobě, ke druhým lidem, ke světu a k Bohu	
POROZUMĚNÍ PRINCIPŮM KŘESŤANSKÉ ETIKY Výchova v duchu křesťanské spirituality	Žák je na základě Ježíšova příkladu pozorný vůči rozvoji vlastního svědomí, umí zhodnotit svátost smíření jako pomoc člověku v situaci mravního selhání a je připraven se na ní podílet.	3.3 Pozvání k hostině	Životní potřeby, psychohygienu © <i>Člověk a jeho svět: Člověk a jeho zdraví</i> OSV – zdravé a vyrovnané sebepečení (sebeúcta), pravda, lež a předstírání v komunikaci, hledání pomoci při potížích VDO – schopnost aktivně přijímat a uplatňovat svá práva a povinnosti (výchova ke kritickému myšlení)
	- žák umí reprodukovat uvedené biblické události a je otevřený pro obraz dobrého, otevřeného, velkorysého a milosrdného Boha	- biblické události (příběh o Zacheovi, o uzdravení ochrnutého a podobenství o ztraceném synu a milosrdném otci) jako příklady naděje v Boží dobrotu a milosrdenství	
	- žák umí jednoduchým způsobem hodnotit své jednání ve shodě se svým svědomím	- jednání ve shodě se svědomím a výchova svědomím	
	- žák umí popsat jednotlivé části svátosti smíření, umí ji vysvětlit jako křesťanskou nabídku pomoci člověku v situaci mravního selhání a je připravený se na ní podílet	- svátost smíření jako svátost radosti z návratu k Bohu a její části	
VÝCHOVA V DUCHU KŘESŤANSKÉ SPIRITUALITY	Žák chápe základní souvislosti slavení svátostí a je otevřený k tomu vědomě se jich účastnit.	3.4 Svátosti, znamení Boží lásky	Důležité mezníky v životě člověka © <i>Člověk a jeho svět: Lidé a čas</i> Slavení svátků © <i>Člověk a jeho svět: Lidé a čas</i>
	- žák umí vyjmenovat a jednoduchým způsobem popsat jednotlivé svátosti	- svátosti jako nabídka Boží pomoci člověku v důležitých chvílích jeho života	

Porozumění symbolické formě řeči	katolické církve a chápe jejich souvislost s životem člověka		MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení
	- žák má základní vhled nutný pro chápání významů důležitých pro pochopení významů jednotlivých svátostí	- symbolika svátostí (gesta, slova, voda, olej, chléb a víno)	
VÝCHOVA V DUCHU KŘEŠŤANSKÉ SPIRITUALITY	Žák je pozorný vůči slavení mše svaté a je připraven vědomě se na tomto slavení podílet.	3.5 Hostina s Ježíšem	MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení
	- žák umí jednoduchým způsobem pojmenovat souvislost mezi událostí Poslední večeře a slavením mše svaté	- biblická souvislost slavení mše svaté	
	- žák umí poznat a pojmenovat důležité součásti liturgického prostoru a umí vyjmenovat, vysvětlit a rozeznat jednotlivé části mše svaté	- liturgický prostor a části mše svaté	
	- žák je připravený k prvnímu přijetí svátosti eucharistie ve společenství rodiny a farnosti	- slavení svátosti eucharistie jako základ duchovního života	
ZCITLIVĚNÍ PRO KŘEŠŤANSKÉ SLAVNOSTI A SVÁTKY Znalost základních tezí křesťanského učení	Žák je otevřený k následování Ježíšova jednání a jednání jeho učedníků.	3.6 Hostina společenství církve	MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení (křesťanské slavení Velikonoc)
	- žák umí zhruba popsat a chronologicky uvést do souvislosti uvedené biblické události a chápe je jako události, které se staly základem křesťanské liturgie	- opakování a systematizování biblických událostí vztahujících se k liturgii Svatého týdne	
	- žák umí reprodukovat příběh učedníků jdoucích do Emauz a je otevřený pro obraz Boha, který ve svém Synu provází člověka a proměňuje jej svou přítomností	- událost Kristova vzkříšení na příběhu učedníků jdoucích do Emauz (L 24,1-35)	
	- žák umí vyjmenovat a charakterizovat jednotlivé dary Božího ducha a vnímat je v souvislostech s příklady konkrétního jednání	- dary Božího ducha a příklady k následování křesťanského jednání	

Ročník: 4

Výstup předmětu	Očekávaný Výstup	Učivo	možné Přesahy a vazby
PROHLUBOVÁNÍ VZTAHU MEZI ZKUŠENOSTÍ A DUCHOVNÍM ROZMĚREM OSOBNOSTI ŽÁKA Porozumění symbolické formě řeči	Žák umí vyjádřit vlastními slovy, že život je jako cesta, na které může být křesťanství orientačním bodem.	4.1 Jsem na cestě	Místní krajina, poloha obce, dopravní síť © <i>Člověk a jeho svět: Místo, kde žijeme</i> VMEGS – místa v blízkém okolí mající vztah k Evropě (křesťanská znamení v místní krajině) MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení (výchozí bod pro postoj tolerance) Exkurze do místního kostela
	- žák je schopen rozlišit, že konkrétní situace jeho života mohou být přirovnány k cestě	- život jako cesta	
	- žák vnímá, že existují různé úhly pohledu na svět a že víra je jedním z nich	- víra jako jiný úhel pohledu na svět	
	- žák umí vyjmenovat pořadí knih Nového zákona a zná názvy evangelií	- Bible jako orientační bod	

<p>POROZUMĚNÍ BIBLICKÝM PŘÍBĚHŮM</p> <p>Znalost základních tezí křesťanského učení</p>	<p>Žák vnímá souvislost příběhu o cestě do zaslíbené země s cestou svého života.</p> <ul style="list-style-type: none"> - žák umí interpretovat příběh cesty Izraelitů do zaslíbené země jako příběh cesty ke svobodě - žák je otevřený vnímat Boha jako toho, který zachraňuje a je s člověkem - žák umí přiřadit vybrané prvky biblické události k učení církve 	<p>4.2 Cesta do zaslíbené země</p> <ul style="list-style-type: none"> - biblický příběh o Mojžíšovi (Ex 1. až 20. kap.) - obraz Boha, který zachraňuje a je s člověkem - souvislost biblických událostí (Pascha, přechod mořem, cesta pouští, zaslíbená země) s učením církve 	<p>Reprodukce složitějšího textu © <i>Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura</i> VMEGS – kořeny a zdroje evropské civilizace MKV – základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách (judaismus) OSV – rozvoj základních rysů kreativity</p>
	<p>Žák vnímá souvislost obrazu cesty za světlem s cestou svého života k Bohu.</p> <ul style="list-style-type: none"> - žák umí rozlišit aktivní a pasivní přístup k životu, je otevřený k aktivnímu prožívání přítomnosti a spojuje si jej se vztahem člověka k Bohu - žák oceňuje konkrétní příklady lidí, kteří aktivně orientují svůj život k Bohu a jsou „světlem pro druhé“ - žák umí jednoduše porovnat dva evangelijní texty a rozumí obrazu o Ježíši Kristu, Světlu světa, jako výzvě k aktivnímu přístupu k sobě, k druhým a k Bohu 	<p>4.3 Cesta za světlem</p> <ul style="list-style-type: none"> - adventní doba v obraze cesty ke světlu, aktivní prožívání přítomnosti - příklady těch, kteří „nesou světlo“ (sv. Lucie, sv. Josef, sv. Maria, tři mudrci) - Vánoce jako oslava narození Ježíše, Světla světa 	<p>Porovnávání literárních textů © <i>Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura</i> Práce s fotografiemi © <i>Umění a kultura: Výtvarná výchova</i> OSV – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci, pozitivní myšlení, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky VMEGS – kořeny a zdroje evropské civilizace (významné postavy křesťanství)</p>
	<p>Žák získá představu o Božím království, které ohlašuje Ježíš svým životem a učením, a uvede ji do souvislosti se svým životem.</p> <ul style="list-style-type: none"> - žák umí schematicky vyjmenovat jednotlivá blahoslavenství a je otevřený je vnímat jako osobní program cesty k Božímu království - žák umí vysvětlit uvedená podobnění jako obrazné příběhy přibližující Boží království a cestu k němu - žák umí interpretovat uvedené příběhy uzdravení jako výzvy k morální reflexi svých schopností „vidět“, „slyšet“ a „jednat“ 	<p>4.4 Boží království</p> <ul style="list-style-type: none"> - příslib Božího království (blahoslavenství podle Mt 5,1-11, jejich význam a konkrétní požadavky k následování) - hlásání Božího království (podobnění o hořčičném zrnku, o kvasu, o skrytém pokladu, o vzácné perle) - znamení Božího království (uzdravení slepého, hluchého, nemocného s ochrmlou rukou) 	<p>Přirovnání, podobenství © <i>Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura</i></p> <p>OSV – stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení OSV – dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne (křesťanská morálka)</p>
<p>ZCITLIVĚNÍ PRO KŘESŤANSKÉ SLAVNOSTI A SVÁTKY</p> <p>Porozumění biblickým příběhům</p>	<p>Žák vnímá souvislost cesty života, smrti a vzkříšení Ježíše Krista s cestou svého života.</p> <ul style="list-style-type: none"> - žák umí reprodukovat uvedené velikonoční události a prostřednictvím postavy apoštola Petra vstoupit do děje - žák umí zopakovat události křížové cesty a prostřednictvím postav, které Ježíše doprovázejí, vstoupit do děje 	<p>4.5 Cesta života</p> <ul style="list-style-type: none"> - velikonoční události z pohledu apoštola Petra (Ježíšovo proměnění, Poslední večeře, Petrovo zapření, Petr a Jan u hrobu, Ježíš se dává poznat u Galilejského jezera, seslání Ducha svatého) - cesta života jako křížová cesta a ti, kteří se jí účastní 	<p>Reprodukce textu, tvorba vlastního textu na dané téma © <i>Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura</i></p> <p>MV – identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení</p>

	- žák je v rámci uvedených biblických událostí schopen jednoduché reflexe vlastní víry	- reflexe vlastní víry v souvislosti s velikonočními a svatodušními událostmi	OSV – sebeovládání, regulace vlastního jednání a prožívání OSV – empatie a pohled na svět očima druhého
Výchova v duchu křesťanské spirituality	Žák si je vědom, že cesta jeho života má souvislost s dějinami spásy a že po ní může jít ve společenství církve, odkud má možnost čerpat a kam může sám přispívat.	4.6 Jako církev na cestě	Vnímání a prožívání času z pohledu křesťanství @ <i>Člověk a jeho svět: Lidé a čas</i>
Porozumění symbolické formě řeči	- žák umí vyjádřit radost z toho, že může druhému dávat a sám být obohacen, a řadí toto jednání k ideálu jednání lidí ve společenství církve	- církev jako dům ze živých kamenů	
	- žák umí vyjmenovat části mše svatě a je charakterizovat jako prostor setkání Boha s člověkem a člověka s Bohem	- mše svatá	
	- žák se jednoduchým způsobem orientuje ve střídání času liturgického roku a příležitostně prožívá jejich rozdílnou náplň a funkci	- křesťanský rozměr vnímání času, liturgické doby a významné slavnosti a svátky	VDO – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení (mše svatá)

Ročník: 5				
Výstup předmětu	Očekávaný Výstup	Učivo	MOŽNÉ Přesahy a vazby	
PROHLUBOVÁNÍ VZTAHU MEZI ZKUŠENOSTÍ A DUCHOVNÍM ROZMĚREM OSOBNOSTI ŽÁKA	Žák je otevřený ke vnímání světa v jeho celistvosti: nejen jako objektu vědeckého přístupu, ale i jako symbolu krásy, dobra a transcendence.	5.1 Svět – náš společný dům	Společný „dům světa“ @ <i>Člověk a jeho svět: Lidé kolem nás</i> Mikrosvět a makrosvět, odpovědnost lidí za životní prostředí @ <i>Člověk a jeho svět: Rozmanitost přírody</i> Vývoj písma v dějinách, Bible jako literární text @ <i>Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura</i>	
	- žák je všímavý ke kráse a dokonalosti Bohem stvořeného světa, ve kterém má každý své místo	- obraz světa jako společného domu, v němž má každý své místo, křesťanské základy ekologické výchovy	- jedinečný člověk jako vrchol a součást Božího stvoření	EV – kulturní krajina EV – lidské sídlo, město, vesnice MKV – tolerantní vztahy a spolupráce s jinými lidmi MKV – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti
	- žák vnímá a umí vyjádřit radost z toho, že jedinečnost lidského života je Boží dar, je otevřený k objevování vlastní jedinečnosti a je otevřený k respektování jedinečnosti druhých lidí	- žák umí odpovědět na otázku, kdo napsal Bibli, jakými jazyky byla napsána, a umí hledat v Bibli podle biblických odkazů	- Bible jako literární text	
POROZUMĚNÍ BIBLICKÝM PŘÍBĚHŮM	Žák na základě biblického příběhu o Abrahamovi vnímá Boha jako toho, který vybízí k následování, dává příslib plnosti a zůstává s člověkem.	5.2 Abraham slyší Boží hlas	Reprodukce složitějšího textu @ <i>Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura</i>	
	- žák umí interpretovat příběh Abrahama jako příklad vnímání výzvy	- biblický příběh o Abrahamovi (Gn 12. – 22. kap.)	VMEGS – kořeny a zdroje evropské civilizace OSV – pozitivní myšlení (aktivní postoj k životu)	
	- žák je otevřený vnímat výzvy, se kterými se v životě setkává, je otevřený tázat se a s důvěrou v Boha hledat řešení	- příběh Abrahama jako příklad člověka, který ve svém životě vnímá konkrétní situace jako výzvy		
Prohlubování vztahu				

<p>mezi zkušeností a duchovním rozměrem osobnosti žáka</p> <p>Ekumenický rozměr křesťanství a mezináboženský dialog</p>	<p>- žák chápe rozdíl, podobnost i to, co má společné křesťanství, židovství a islám a chová se s ohleduplnou pozorností a tolerancí vůči lidem jinak nábožensky smýšlejícím</p>	<p>k vyjití a k aktivitě, víra v Boha jako opakovaná zkušenost důvěry</p> <p>- Abraham jako člověk spojující tři světová náboženství (židovství, křesťanství, islám)</p>	<p>MKV – kulturní diference (vnímání odlišnosti jako příležitosti k obohacení, nikoli jako zdroj konfliktu)</p> <p>MKV – nekonzfliktní život v multikulturní společnosti (základní údaje o židovství, křesťanství a islámu)</p>
<p>Výchova v duchu KŘESŤANSKÉ spirituality</p> <p>Porozumění biblickým příběhům</p>	<p>Žák zřetelněji rozlišuje v souvislosti se slavením Vánoc rozměr vnitřního světa své osobnosti a projevuje zájem o cvičení základních prvků rozvoje vnitřního duchovního světa.</p> <p>- žák oceňuje potřebu ticha a naslouchání a na základě výzvy je ochotný dávat prostor tichu v meditaci a osobní modlitbě</p> <p>- žák umí interpretovat příběh Jana Křtitele a vnímá v něm výzvu k nasazení se pro člověka</p> <p>- žák umí zasadit vánoční události do dějin lidstva, spojit si je s dějinami spásy a s vizí Božího království, které tady už je, ale ještě není</p>	<p>5.3 Slyším Boží hlas</p> <p>- výchova ke ztišení, naslouchání, meditaci a osobní modlitbě</p> <p>- biblická zpráva o životě Jana Křtitele (L 1. a 2. kap., Mt 3. a 11. kap.) jako výzva k osobní angažovanosti</p> <p>- vánoční události jako oslava příchodu Božího království</p>	<p>Datování křesťanského letopočtu @ <i>Člověk a jeho svět: Lidé a čas</i></p> <p>VDO – angažovanost se a být zainteresovaný na zájmu celku</p> <p>OSV – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</p>
<p>ZNALOST ZÁKLADNÍCH TEZÍ KŘESŤANSKÉHO UČENÍ</p> <p>Porozumění symbolické formě řeči</p>	<p>Žák je připraven na základě znalosti Ježíšových výroků „Já jsem...“ a porozumění symbolům včlenit slavení svátostí do svého života.</p> <p>- žák umí vyjmenovat Ježíšovy výroky „Já jsem...“ včetně biblických příběhů, které se k nim vztahují</p> <p>- žák rozumí uvedeným symbolům v plných souvislostech</p> <p>- žák chápe podstatu slavení svátostí a je připravený začlenit je do svého života</p>	<p>5.4 Kdo jsi, Ježíši?</p> <p>- Ježíšovy výroky „Já jsem...“ z Janova evangelia a související texty (uzdravení slepého, nasycení zástupu, podobenství o dobrém pastýři, podobenství o vinici, vzkříšení Lazara)</p> <p>- symboly: světlo, chléb, dveře, vinný kmen a ratolesti, cesta</p> <p>- svátosti jako viditelná znamení přítomnosti Božího království ve světě</p>	<p>Přirovnání, podobenství @ <i>Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura</i></p> <p>Obrazná řeč @ <i>Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura</i></p> <p>MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení</p>
<p>ZCITLIVĚNÍ PRO KŘESŤANSKÉ SLAVNOSTI A SVÁTKY</p> <p>Prohlubování vztahu mezi zkušeností a duchovním rozměrem osobnosti žáka</p> <p>Ekumenický rozměr křesťanství</p>	<p>Žák je pozorný vůči základní existenciální zkušenosti se životem a smrtí, je otevřený pro jejich náboženskou hloubku a rozpoznává ji životě druhých lidí a v liturgii.</p> <p>- žák je schopen reflexe svého pohledu na lidské utrpení a smrt a spojí si ji prostřednictvím událostí křížové cesty s křesťanským pohledem na smysl lidského utrpení</p> <p>- žák hlouběji chápe průběh velikonoční liturgie a vnímá poselství symboliky předmětů a gest s ní spojených</p>	<p>5.5 Já jsem vzkříšení a život</p> <p>- křesťanský pohled na smysl lidského utrpení (sdílení zkušenosti se setkáním se smrtí, křížová cesta spojená s příběhem konce lidského života)</p> <p>- velikonoční liturgie jako vyjádření křesťanské naděje ve znamení světla, slova, vody, chleba a vína</p>	<p>Zdůvodnění křesťanského způsobu slavení Velikonoc @ <i>Člověk a jeho svět: Člověk a čas</i></p> <p>Pozdravy v různých světových jazycích @ <i>Jazyk a jazyková komunikace: Cizí jazyk</i></p> <p>OSV – pomáhající a prosociální chování</p> <p>OSV – zdravé a vyrovnané sebepojetí (sdílení zkušenosti se setkáním s utrpením a smrtí)</p>

a mezináboženský dialog	- žák schematicky chápe základní rozdíly v učení různých křesťanských církví a je k těmto rozdílům tolerantní	- základní informace o ekumenickém hnutí, o jiných křesťanských církvích v souvislosti události seslání Ducha svatého, který sjednocuje a přináší pokoj	MKV – respektování zvláštností jiných (základní informace o jiných křesťanských církvích a o ekumenickém hnutí)	
Porozumění principům křesťanské etiky Porozumění biblickým příběhům	Žák vnímá svět včetně jeho transcendentního rozměru a je připravený v síle křesťanské naděje převzít svůj podíl odpovědnosti na spoluvytváření světa, jehož součástí je také církev.	5.6 Církev – náš společný dům	Společný „dům světa“ @ <i>Člověk a jeho svět: Lidé kolem nás</i> Práce s obrazem @ <i>Umění a kultura: Výtvarná výchova</i> VMEGS – kořeny a zdroje evropské civilizace (dějiny prvotní církve jako součást evropské tradice) MKV – udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi OSV – empatie, respektování, podpora, pomoc EV – náš životní styl (angažovanost v ochraně životního prostředí)	
	- žák umí interpretovat biblický příběh života a učení apoštola Pavla a dát je do souvislosti s dějinami prvotní církve	- dějiny prvotní církve, život a učení apoštola Pavla (Sk 2. – 28. kap.)		
	- žák umí objasnit souvislost uvedeného biblického příběhu se situacemi vzájemné pomoci v dnešním světě a pozitivně oceňuje prosociální jednání	- misie, situace solidarity		Možnost zapojení se do projektu Papežského misijního díla
	- žák je připraven zasazovat se v síle křesťanské naděje svým jednáním za lepší svět	- křesťanská naděje při dotváření světa, výzva k angažovanosti jako výraz touhy po lepším světě		Mariánská poutní místa v regionu

Ročník: 6				
Výstup předmětu	Očekávaný Výstup	Učivo	MOŽNÉ Přesahy a vazby	
PROHLUBOVÁNÍ VZTAHU MEZI ZKUŠENOSTÍ A DUCHOVNÍM ROZMĚREM OSOBNOSTI ŽÁKA Porozumění symbolické formě řeči	Žák je připravený rozvíjet vztah k sobě, ke druhým lidem a na základě této zkušenosti objevovat vztah k Bohu jako vztah důvěry a přátelství.	6.1 Učíme se žít	Tvary kříže, znázorňování kříže a Boží Trojice v dějinách umění, Marc Chagall: Žid se svitkem Tóry @ <i>Umění a kultura: Výtvarná výchova</i> Původ literárních děl, kumránské svitky @ <i>Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura</i>	
	- žák vnímá ve svém životě jako důležitý prvek bezpečí, poznává, že důvěra je podstatný předpoklad pro kamarádství a přátelství a je otevřený hledat ji u Boha	- místo, kde je mi dobře a kde přebývá Bůh (Z 27), kruh jako znamení tohoto místa bezpečí, přátelství mezi lidmi		
	- žák je schopen reflexe vlastních představ a o Bohu a je připravený vnímat Boha jako toho, který člověku nabízí své přátelství	- zvláštní přátelství mezi Bohem a člověkem a člověkem a Bohem, představy o Bohu (Ž 139 a 145)		OSV – chování podporující dobré vztahy, empatie, pohled na svět očima druhého EV – příroda a kultura obce a její ochrana (podpora pozitivního vztahu člověka k místu, kde žije)
	- žák rozumí znamení kříže jako znamení zvláštního přátelství mezi Bohem a člověkem	- kříž jako znamení lidského života, společenství církve a jako jednoduché vyjádření vyznání víry		
	- žák umí vyjmenovat dělení knih Starého zákona a jednoduše popsat vznik a šíření Bible	- Bible jako kniha o zvláštním přátelství mezi Bohem a člověkem a člověkem a Bohem		
	Žák umí interpretovat příběh o Davidovi, aplikovat příklad Davidova jednání	6.2 Rostu vstříc světlu	Tvořivá činnost s literárním textem (Antoine de Saint-Exupéry: Malý princ, biblický text o	

<p>POROZUMĚNÍ BIBLICKÝM PŘÍBĚHŮM</p> <p>Znalost základních tezí křesťanského učení</p>	<p>ve vlastním životě a poznává, že podobně jako David jsou křesťané pomazanými na kněze, proroky a krále a toto pomazání je vyjádřeno svátostí křtu.</p>		<p>Davidovi) ® <i>Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura</i> Prenatální vývoj člověka a jeho narození ® <i>Člověk a příroda: Přírodopis</i> Prenatální vývoj člověka a jeho narození z pohledu mezilidských vztahů ® <i>Člověk a zdraví: Výchova ke zdraví</i> Výchova k řešení konfliktních situací ® <i>Člověk a společnost: Výchova k občanství</i></p>	
	<p>- žák umí interpretovat příběh Davida, dobu izraelského království umí zasadit do kontextu klíčových událostí starozákonních dějin Izraele a má orientační vhled do okolností a významu stavby jeruzalémského chrámu</p>	<p>- biblický příběh o králi Davidovi a doba královská (1 S 16. – 20. kap.)</p>		<p>Prenatální vývoj člověka a jeho narození z pohledu mezilidských vztahů ® <i>Člověk a zdraví: Výchova ke zdraví</i> Výchova k řešení konfliktních situací ® <i>Člověk a společnost: Výchova k občanství</i></p>
	<p>- žák aplikuje příklad Davidova jednání ve vlastním životě a orientuje se, jak jednat v situacích přátelských i nepřátelských vztahů, a je připravený vnímat Boha na straně toho, kdo usiluje o pokoj</p>	<p>- David jako člověk, kterého si Bůh vyvolil a který ve svém životě zakusil přátelství i nepřátelství člověka k člověku</p>		<p>VMEGS – kořeny a zdroje evropské civilizace (dějiny Izraele)</p>
	<p>- žák rozumí souvislosti mezi jednáním Ježíš, svátostí křtu a hodnotou lidského života, umí pojmenovat křestní symboly a jejich význam, umí popsat účinky a průběh křtu</p>	<p>- zázrak narození člověka v souvislosti se svátostí křtu, účinky a průběh křtu, křestní symboly</p>		<p>Možnost dramatické práce s textem</p>
<p>Porozumění principům křesťanské etiky</p> <p>Zcitlivění pro křesťanské slavnosti a svátky</p>	<p>Žák je připravený podle principů křesťanské etiky a evangelijní zprávy o Ježíšově narození rozvíjet vztah k sobě, ke druhým lidem a k Bohu jako vztah důvěry a přátelství.</p>	<p>6.3 Učit se dívat novými očima</p>	<p>Ikony, reflexe abstraktního umění, vánoční motivy ve výtvarném umění ® <i>Umění a kultura: Výtvarná výchova</i> Lidská práva a jejich ochrana ® <i>Člověk a společnost: Výchova k občanství</i></p>	
	<p>- žák chápe výzvu ke svatosti ne jako úsilí o dokonalost, ale jako výzvu ke smysluplnému jednání a rozlišuje ji v konkrétním jednání světců</p>	<p>- výzva ke svatosti jako povolání každého křesťana, příklady svatých, výzva Jana Křtitele ke změně smýšlení (L 3,10-14.18)</p>		
	<p>- žák chápe vztah mezi Desaterem, Ježíšovými pravidly pro život a blahoslavenstvími, kdy jedny jsou především jasně stanovenou hranicí, druhé aktuální výzvou a třetí příslibem budoucnosti</p>	<p>- základy křesťanské etiky – Desatero, Ježíšova pravidla k životu podle evangelia a text blahoslavenství (Mt 5. – 7. kap.)</p>		<p>OSV – komunikace v různých situacích, odmítání, omluva VMEGS – kořeny a zdroje evropské civilizace (vybrané osobnosti křesťanských dějin Evropy)</p>
	<p>Žák přijímá vyznání víry jako svědectví víry, která se šíří a předpokládá zasažení a nadšení, a je připraven šířit ji dál.</p> <p>- žák umí ocenit, že k němu došla zvěst</p>	<p>6.4 Nemůžeme mlčet 6.5 Vyznání víry</p> <p>- kdo je nadšen, nemůže mlčet</p>	<p>Život Ježíše z Nazareta jako historické osoby, jednoduchá dedukce z časové přímky ® <i>Člověk a společnost: Dějepis</i></p>	

<p>ZNALOST ZÁKLADNÍCH TEZÍ KŘESŤANSKÉHO UČENÍ</p>	<p>o Kristu, a je připraven šířit ji dál</p> <ul style="list-style-type: none"> - žák chápe princip šíření toho, čím byl člověk zasažen, vnímá ho v kontextu vzniku evangelií, umí vysvětlit vznik evangelií a má hlubší znalosti o jeho autorech - žák umí reprodukovat vyznání víry jako akt důvěry k Bohu a umí v něm rozlišit jednotlivé části a jejich konkrétní významy 	<p>(Sk 3,1-10; 5-22)</p> <ul style="list-style-type: none"> - podstata novozákonní zvěsti ve svědectví lidí, kteří byli zasaženi Ježíšovou přítomností, a šíření evangelia jako záznam svědectví víry lidí, kteří byli zasaženi - vyznání víry jako vyznání osobního přátelství jedinečného člověka a jeho Tvůrce, dvanáct článků Apoštolského vyznání víry rozdělených do tří částí: „věřím v Boha, Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i země“, „věřím v Ježíše Krista“ a „věřím v Ducha svatého“ 	<p>Kritika pramenů, textová kritika © <i>Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura</i> Zeměpisné zajímavosti © <i>Člověk a příroda: Zeměpis</i> OSV – rozvoj základních rysů kreativity (na základě práce s výtvarným uměním) MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení (základní teze křesťanské víry) MV – chápání podstaty mediálního sdělení (princip fungování médií, šíření zprávy), identifikování základních orientačních prvků v textu</p>
<p>PROHLUBOVÁNÍ VZTAHU MEZI ZKUŠENOSTÍ A DUCHOVNÍM ROZMĚREM OSOBNOSTI ŽÁKA</p> <p>Zcitlivění pro křesťanské slavnosti a svátky</p>	<p>Žák si je vědom existence konfliktů vypadajících z lidského pohledu jako neřešitelné a bezvýhodné a je otevřený do nich s nadějí v Kristovo vzkříšení vstupovat.</p> <ul style="list-style-type: none"> - žák umí reflektovat vlastní zkušenosti konfrontace s pomluvou a umí poznat vzorec jednání, který vnáší do situace vyhoceného konfliktu Ježíš, a je otevřený tak jednat - žák umí vyjmenovat a rozlišit náboženské a politické skupiny v Ježíšově době, spojit si je se zneužitím moci proti Ježíši a porovnat je se situacemi zneužití moci dnes - žák umí pojmenovat rozdíl mezi pašijemi a křížovou cestou a umí v nich rozlišit konkrétní podoby Ježíšovy spoluúčasti na utrpení člověka 	<p>6.6 Ptám se tě, Ježíši</p> <ul style="list-style-type: none"> - zkušenost konfrontace s mocí, moc a její zneužívání, konflikty a jejich řešení (Mk 3,1-6) - Ježíšovo utrpení a smrt jako důsledek konfliktu Boží lásky k člověku a lidského prosazování moci, náboženské politické skupiny v Ježíšově době - pašije podle Markova evangelia, Ježíšovo utrpení jako spoluúčast na utrpení člověka 	<p>Volné uchopení velikononočního tématu © <i>Umění a kultura: Výtvarná výchova</i> Porušování lidských práv © <i>Člověk a společnost: Výchova k občanství</i> Dialog, empatie, zneužití komunikace © <i>Člověk a zdraví: Výchova ke zdraví</i> OSV – lidská práva jako regulativ vztahů (konflikty, formy zneužití moci) VDO – demokracie jako protiva diktatury a anarchie (principy uchopení politické moci) OSV – dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci</p> <p>Možnost dramatického zpracování pašijových událostí</p>
<p>Výchova v duchu křesťanské spirituality</p> <p>Znalost základních tezí křesťanského učení</p>	<p>Žák si umí propojit podstatu eucharistické slavnosti s oslavou smrti a vzkříšení Ježíše Krista, která je základem křesťanské naděje.</p> <ul style="list-style-type: none"> - žák umí z pohledu křesťanské naděje vysvětlit větu, že život je silnější než smrt - žák umí srovnat biblický příběh o emauzských učednících s konkrétním příběhem lidského života a metaforou vyjádřit podobu naděje - žák umí k částem eucharistické slavnosti orientačně přiřazovat jednotlivé věty mešních textů a rozpoznat v nich rovinu slavení 	<p>6.7 Silnější než smrt</p> <ul style="list-style-type: none"> - smrt jako hranice lidského života, smrt z pohledu křesťanské víry a naděje - biblický příběh cesty učedníků do Emauz s důrazem na přítomnost Ježíše v životě člověk (L 24,13-35) - slavení eucharistie jako vzájemné setkávání křesťanů s Kristem u společného stolu a jako zpřítomňování Božího království 	<p>Výtvarné znázornění abstraktních pojmů smrt a život © <i>Umění a kultura: Výtvarná výchova</i> Tvořivá činnost s literárním textem (výtvarná činnost, vytváření vlastních textů) © <i>Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura</i> Stolování jako centrum slavnosti © <i>Člověk a svět práce</i> OSV – komunikace v různých situacích (dopis pozůstalým) VMEGS – kořeny a zdroje evropské civilizace (vybavení liturgického prostoru, architektura křesťanského chrámu) MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení</p>
	<p>Žák oceňuje potřebu mít vlastní ideál</p>	<p>6.8 Žít s nadšením</p>	<p>Struktura katolické církve © <i>Člověk a společnost: Dějepis</i></p>

PROHLUBOVÁNÍ VZTAHU MEZI ZKUŠENOSTÍ A DUCHOVNÍM ROZMĚREM OSOBNOSTI ŽÁKA Porozumění symbolické formě řeči	a ideál společný s druhými lidmi a spojuje si jej s ideálem Božího království jako zdrojem křesťanské naděje.		Konstrukční úlohy, plán kostela @ <i>Matematika a její aplikace</i> Adaptace na životní změny, životní perspektiva @ <i>Člověk a společnost: Výchova k občanství</i> OSV – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci, konkurenci OSV – dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky VDO – angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku	
	- žák umí reflektovat důvody, které vyvolávají nadšení pro věc, a spojit si je s působením Ducha svatého	- skutečnosti, které probouzejí nadšení, jejich propojení s Duchem svatým		
	- žák má být připraven s vědomím vlastní jedinečnosti přijmout své místo ve skupině, ve farnosti, v církvi	- církev jako součást světa, misijní úkol církve (Matka Tereza, apoštol Pavel)		
	- žák je s vědomím rozporu mezi svými ideály a stavem světa otevřený vnímat křesťanskou naději jako protipól strachu z budoucnosti	- nebeský Jeruzalém jako místo, kde lidé přebývají ve zcela zvláštním přátelství s Bohem		
	- žák má na základě jednotlivých článků Apoštolského vyznání víry orientační přehled o základních oblastech křesťanské víry	- přehled o základních oblastech křesťanské víry, Apoštolské vyznání víry	Možnost prohlídky exteriéru a interiéru kostela	

Ročník: 7				
Výstup předmětu	Očekávaný Výstup	Učivo	možné Přesahy a vazby	
POROZUMĚNÍ BIBLICKÝM PŘÍBĚHŮM Porozumění principům křesťanské etiky	Žák na základě zprávy o stvoření oceňuje svět a člověka jako dobré Boží stvoření a je na základě legendy o svatém Františkovi připravený se v něm angažovat.	7.1 Objevovat svět	Mýtus, legenda a historická zpráva jako literární útvar @ <i>Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura</i> Rozdíly mezi mužem a ženou @ <i>Člověk a zdraví: Výchova ke zdraví</i>	
	- žák umí charakterizovat zprávu o stvoření světa a člověka jako starověký mýtus a zdůvodnit jeho výjimečnost mezi ostatními starověkými mýty	- zpráva o stvoření světa a člověka (Gn 1. a 2. kap.)		
	- žák na základě mýtické zprávy o stvoření světa a člověka oceňuje svět a člověka jako dobré Boží stvoření, jehož je součástí a za něj je připravený se angažovat	- imaginativní nazírání na krásy světa		
	- žák umí charakterizovat legendu jako literární útvar, rozlišit ji od historické zprávy a v legendě o zuřivém vlku objevit návod, jak pečovat o životní prostředí s křesťanskou motivací	- legenda jako literární útvar, životopis svatého Františka z Assisi		OSV – rozvoj schopností poznávání (existenciální otázky) OSV – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a sesoustředění EV – ochrana přírody (Evropská charta o životním prostředí) VMEGS – kořeny a zdroje evropské civilizace (sv. František z Assisi)
Porozumění symbolické formě řeči Znalost základních tezí křesťanského učení	Žák je připravený rozvíjet symbolické vnímání světa ve svém životě a umí na jeho základě charakterizovat konkrétní svátosti a svátostiny v souvislosti s Božím působením v životě člověka.	7.2 Tajemství života	Rekordy v říši stromů @ <i>Člověk a příroda: Přírodopis</i> Rodokmen, kořeny rodiny @ <i>Člověk a zdraví: Výchova ke zdraví</i> Magické zacházení s věcmi @ <i>Člověk a společnost: Výchova k občanství</i>	
	- žák umí v základní rovině rozlišit popisné a symbolické vnímání světa, interpretovat různé významy jednoduchého symbolu a je připravený zaměřovat se na pozitivní hodnoty	- popisné a symbolické vnímání světa, symbolický charakter komunikace		

	<ul style="list-style-type: none"> - žák umí obecně charakterizovat a rozlišit, co je žehnání, svátostina a svátost, uvést příklady a zařadit je ke konkrétním životním situacím - žák umí obecně charakterizovat svátost pomazání nemocných, zběžně se orientovat v obřadech křesťanského pohřbu a v obojím rozpoznat znamení křesťanské víry ve vzkříšení mrtvých 	<ul style="list-style-type: none"> - žehnání, svátostiny, svátosti - svátost pomazání nemocných a obřady křesťanského pohřbu 	OSV – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění OSV – řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků	
<p>POROZUMĚNÍ PRINCIPŮM KŘESŤANSKÉ ETIKY</p> <p>Zcitlivění pro křesťanské slavnosti a svátky</p>	<p>Žák je v perspektivě Boží lásky k člověku a s vědomím vlastních schopností připravený aktivně se zapojit do organizované pomoci druhým.</p> <ul style="list-style-type: none"> - žák v perspektivě Boží lásky k člověku pravdivě oceňuje své schopnosti a je připravený nasadit je pro druhé - žák má orientační vhléd do forem organizované pomoci lidem, umí pojmenovat zvláštnosti křesťanské pomoci a je připravený se zapojit do společného projektu - žák umí interpretovat a aktualizovat biblický text z pohledu skutečnosti, že Boží syn vstupuje do bída světa, aby svět od bída zachránil 	<p>7.3 Vidět bližního/Jeho světlo vstupuje do světa</p> <ul style="list-style-type: none"> - dvojí přikázání lásky (Mt 22,36-40) - výchova k solidaritě, křesťanské a humanitární organizace, skutky milosrdenství (Mt 25,31-40) - advent a Vánoce jako projev Ježíšova přijetí chudoby a bolesti (Mt 1. a 2. kap.) 	<p>Reflexe vlastních schopností a nedostatků © <i>Člověk a společnost: Výchova k občanství</i> VMEGS – mezinárodní organizace a jejich příspěvek k řešení problémů dětí a mládeže OSV – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci OSV – dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky VDO – angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku</p> <p>Možnost realizace projektu konkrétní pomoci v rámci předmětu Možnost zapojení do projektu konkrétní humanitární organizace</p>	
	<p>Porozumění symbolické formě řeči</p> <p>Porozumění biblickým příběhům</p>	<p>Žák získává citlivost pro symbolický výraz gest rukou a slov a je tak připraven k hlubšímu chápání Boží přítomnosti ve slavení svátostí.</p> <ul style="list-style-type: none"> - žák získává citlivost pro symbolický výraz gest rukou a je připraven k hlubšímu chápání Boží přítomnosti ve svátostech - žák získává citlivost pro symbolický význam řeči a je připraveno k hlubšímu chápání obrazné řeči v Bibli a při slavení svátostí - žák považuje Bibli za soubor knih, které jsou různými literárními druhy, jednotlivé knihy umí orientačně vyjmenovat a rozeznat nejdůležitější literární druhy 	<p>7.4 Žít spolu, žít s Bohem</p> <ul style="list-style-type: none"> - vnější gesta jako symboly vnitřního postoje, biblické příběhy, ve kterých Ježíš uzdravoval dotekem svých rukou, gesta rukou udělovatele při slavení svátostí - symbolický význam řeči, biblické příběhy, kdy Ježíšovo slovo působí, zasahuje a proměňuje, slova udělovatele při slavení svátostí - Bible jako literární text, dělení knih Starého zákona, literární druhy v bibli 	<p>Žánry lyrické a epické v proměnách času © <i>Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura</i></p> <p>OSV – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální MKV – specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost OSV – dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky</p>
	<p>PROHLUBOVÁNÍ VZTAHU MEZI ZKUŠENOSTÍ A DUCHOVNÍM ROZMĚREM OSOBNOSTI ŽÁKA</p>	<p>Žák je připravený ptát se po smyslu utrpení ve světě a reflektovat postoj vlastní víry v konfrontaci s křesťanskou odpovědí spojenou s vírou v to, že Bůh vstupuje v Ježíši Kristu do utrpení člověka, a s vírou ve vzkříšení.</p>	<p>7.5 Cesta bezbranného</p>	<p>Důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření © <i>Umění a kultura: Výtvarná výchova</i> Celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci © <i>Člověk a zdraví: Výchova ke zdraví</i></p>

<p>Zcitlivění pro křesťanské slavnosti a svátky</p>	<p>- žák je připravený ptát se po smyslu utrpení způsobeného zlem a nespravedlností, hledat osobní odpověď a zdůvodnit křesťanský pohled na smysl utrpení</p>	<p>- křesťanský pohled na smysl utrpení</p>	<p>MKV – etnický původ, různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa OSV – pomáhající a prosociální chování</p>
	<p>- žák umí rozlišit pašije a křížovou cestou, umí je interpretovat jako paralelu konkrétních situací člověka prožívajícího těžké chvíle, do kterých v Ježíši Kristu vstupuje Bůh, a je otevřený k soucitu a ke konkrétní pomoci</p>	<p>- pašije a křížová cesta, Ježíš Kristus jako Spasitel, prosociální chování s křesťanskou motivací</p>	
	<p>- žák oceňuje postoj hledání důvěry v životě člověka, umí reprodukovat biblický příběh popisující setkání vzkrísleného Ježíše s apoštolem Tomášem a Marií z Magdaly a je otevřený k reflexi vlastního postoje víry</p>	<p>- víra Marie, apoštola Tomáše a Marie z Magdaly, reflexe vlastního postoje k víře</p>	
<p>POROZUMĚNÍ SYMBOLICKÉ FORMĚ ŘEČI</p> <p>Výchova v duchu křesťanské spirituality</p>	<p>Žák získává citlivost pro symbolický význam chleba, vína, vody a oleje a je tak připraven k hlubšímu vnímání Boží přítomnosti ve slavení svátostí.</p>	<p>7.6 Tvou smrt zvěstujeme/Silit ve víře</p>	<p>OSV – mezilidské vztahy, podpora, pomoc, solidarita EV – hospodaření s přírodními zdroji</p>
	<p>- žák oceňuje obecný význam chleba v životě člověka a je připravený prohloubit jeho význam v souvislosti se slavením svátostí eucharistie</p>	<p>- chléb jako znamení základních životních potřeb, solidarity a lidské vzájemnosti, eucharistický chléb jako účinné znamení</p>	
	<p>- žák oceňuje obecný význam vína v životě člověka a je připravený prohloubit jeho význam v souvislosti se slavením svátostí eucharistie</p>	<p>- víno jako znamení radosti, hojnosti a utrpení, eucharistické víno jako účinné znamení Kristovy přítomnosti mezi lidmi</p>	
	<p>- žák oceňuje obecné významy vody jako přírodní látky a je připravený prohloubit její význam v souvislosti se svátostí křtu a liturgií</p>	<p>- voda jako znamení života, svátost křtu, užívání vody v liturgii</p>	
	<p>- žák oceňuje obecné významy oleje jako přírodní látky a je připravený prohloubit jeho význam v souvislosti se svátostmi, při kterých se olej používá</p>	<p>- olej jako znamení štěstí, hojnosti, bohatství a uzdravení, užívání oleje při slavení svátostí</p>	
<p>PROHLUBOVÁNÍ VZTAHU MEZI ZKUŠENOSTÍ A DUCHOVNÍM ROZMĚREM OSOBNOSTI ŽÁKA</p> <p>Porozumění principům křesťanské etiky</p>	<p>Žák umí interpretovat a vysvětlit význam biblického příběhu o vyvedení Izraele z egyptského otroctví a na jeho základě je připraven angažovat se za spravedlivý svět.</p>	<p>7.7 Silit ve víře/Touha po lepším světě</p>	<p>Lidská práva, poškozování lidských práv, šikana, diskriminace © <i>Člověk a společnost: Výchova k občanství</i> Konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti © <i>Člověk a společnost: Výchova k občanství</i></p>
	<p>- žák je připravený ptát se po příčinách sociální nespravedlnosti a vnímat Boha jako toho, který je s člověkem a přeje mu svobodný život</p>	<p>- otázky po smyslu a příčinách sociální nespravedlnosti (Ex 1. a 2. kap.)</p>	
	<p>- žák umí interpretovat biblický příběh o vyvedení Izraele z egyptského otroctví a rozkrýt paralelu mezi ním, touhou člověka po svobodě a současnými podobami útlaku člověka člověkem</p>	<p>- vyvedení Izraele z egyptského otroctví, šikana, rasismus, předsudky, xenofobie, týrání, arogance, bezohlednost</p>	
	<p>- žák je připravený angažovat se za spravedlivý svět a je otevřený vnímat toto úsilí s perspektivou vize Božího království</p>	<p>- naděje zaslíbené země jako výzva k angažovanosti za svobodný život</p>	

		a důstojnost člověka, Martin Luther King, Maxmilián Kolbe	MKV – lidské vztahy, předsudky a vžitě stereotypy MKV – různé způsoby života kulturních menšin
--	--	---	---

Ročník: 8			
Výstup předmětu	Očekávaný Výstup	Učivo	MOŽNÉ Přesahy a vazby
PROHLUBOVÁNÍ VZTAHU MEZI ZKUŠENOSTÍ A DUCHOVNÍM ROZMĚREM OSOBNOSTI ŽÁKA Porozumění principům křesťanské etiky	Žák je s vědomím Ježíše Krista jako vzoru a s vizí Božího království připravený k realistickému pohledu na sebe, svět a druhého a je připravený ke konkrétní angažované pomoci.	8.1 V zrcadle/Pohledy vzhůru/Nový pohled	Totalitní systémy, komunismus © <i>Člověk a společnost: Dějepis</i> OSV – co o sobě vím a co ne, jak se promítá mé já v mém chování MV – výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci OSV – dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky
	- žák je s perspektivou Božího přijetí připravený k realistickému pohledu na svou osobu a k hledání rovnováhy mezi potřebou „mít svou tvář“ a „nelišit se od ostatních“	- výchova ke schopnosti rozumět sám sobě a realisticky hodnotit své jednání, napětí mezi potřebou být originální a nelišit se (Iz 49,16; Ž 139)	
	- žák umí ocenit potřebu životních vzorů a je připravený rozeznávat rozdíl mezi vzorem, který manipuluje, a vzorem, který nabízí doprovázení	- vzory podle představ médií, náboženské vzory, manipulace s náboženskými vzory, Ježíš Kristus jako vzor	
	- žák umí interpretovat texty blahoslavenství a uvedených Ježíšových podobností jako aktuální výzvy k chápání konkrétních životních situací a výzvy k jednání motivovanému pohledem na svět a na člověka v perspektivě Božího království	- víra jako nový pohled na svět a na člověka, blahoslavenství, podobnosti o Božím království, podobnosti o milosrdném Samaritánovi, ovládat nebo doprovázet, přihlížet nebo pomáhat	
POROZUMĚNÍ PRINCIPŮM KŘESŤANSKÉ ETIKY Prohlubování vztahu mezi zkušeností a duchovním rozměrem osobnosti žáka	Žák získává obecný vhled do vývoje svědomí z hlediska vývoje člověka, pozitivně oceňuje rozhodnutí pro mravně dobrý čin a je otevřený dělat svá rozhodnutí s vědomím Boží přítomnosti ve svém životě.	8.2 Vnitřní kompas	Cvičení zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností © <i>Člověk a zdraví: Výchova ke zdraví</i> Vnitřní svět člověka, systém osobních hodnot © <i>Člověk a společnost: Výchova k občanství</i> OSV – cvičení sebekontroly, regulace vlastního jednání i prožívání, vůle, odpovědnost
	- žák je připravený vnímat životní situace vyžadující odpovědné rozhodnutí vzhledem k sobě, ke druhým lidem a ke světu a pozitivně oceňuje rozhodnutí pro mravně dobrý čin	- příběhy otevírající nutnost volby mezi dobrem a zlem, výchova ke zodpovědnosti vůči sobě, druhým lidem a Bohu a k vědomí důsledků vlastního jednání	
	- žák je otevřený pro vnímání mravního rozhodnutí nejen jako výsledku zvažování vnějších názorů a norem, ale vnitřního postoje motivovaného Boží přítomností	- sesoustředění, ztišení a meditace, srdce jako znamení prostoru vnitřního života, který člověka přesahuje	
	- žák má obecný náhled do vývoje svědomí z pohledu vývoje člověka a uvádí jej do vztahu s výchovou vlastního svědomí	- vývoj a výchova svědomí	
	Žák umí vysvětlit událost narození Ježíše jako příchod Božího království na svět, které tady není, ale přesto už je a je připravený se pro ně zasazovat konkrétním jednáním.	8.3 Budoucnost již začala	Problémy současnosti © <i>Člověk a společnost: Dějepis</i>

<p>ZCITLIVĚNÍ PRO KŘEŠŤANSKÉ SLAVNOSTI A SVÁTKY</p> <p>Znalost základních tezí křesťanského učení</p>	<p>- žák umí vysvětlit, proč je na světě stále tolik zla v kontrastu s dobrým Bohem, který posílá na svět svého Syna, a v příchodu Ježíše na svět rozpoznat podstatu dnešní situace, kdy je Boží království přítomné ve světě, i když je plný konfliktů, válek, bídy a utrpení</p> <p>- žák je otevřený pro vnímání události narození Ježíše jako osobního příchodu Krista ke každému člověku, kterému přináší pokoj do jeho vnitřních konfliktů</p> <p>- žák umí vysvětlit podstatu křesťanského jednání ve světě, jehož motivem není odvrácení katastrofy, ale spolupráce na Božím království</p>	<p>- konflikty současného světa v úhlu pohledu Božího království, Boží království „Již ano – ještě ne“</p> <p>- výchova ke schopnosti zakusit pokoj, který je motivací k zasazování se o mír a sociální spravedlnost</p> <p>- Vánoce spojené s výzvou k přinášení pokoje konkrétním lidem (Mk 25,40)</p>	<p>OSV – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému VDO – angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku</p>
<p>POROZUMĚNÍ PRINCIPŮM KŘEŠŤANSKÉ ETIKY</p> <p>Prohlubování vztahu mezi zkušeností a duchovním rozměrem osobnosti žáka</p>	<p>Žák umí rozlišit různá pojetí svobody a víry v současném světě, chápat Desatero jako jejich vyjádření a prohloubit vnímání prvních tří přikázání.</p> <p>- žák umí rozlišit různá pojetí svobody v současném světě, přiklonit se k chápání svobody jako nezávislosti, která je omezena právy druhého člověka na vlastní svobodu, a Desatero chápat jako společností ověřenou a Bohem garantovanou normu této svobody</p> <p>- žák umí rozlišit různá pojetí víry v současném světě a přiklonit se k chápání víry jako důvěry v Boha</p> <p>- žák umí pojmenovat a rozlišovat moderní podoby zneužívání Božího jména</p> <p>- žák umí ocenit hodnotu času, který není naplněný výkonem nebo únikem z reality, ale setkání se sebou, s druhými a s Bohem</p> <p>- žák umí ocenit potřebu dne odpočinku, vnímat slavnost jako vyzdvižení hodnoty, která dává životu hlubší rozměr, zevrubně popsat průběh šabaty jako oslavy víry v Boha a zdůvodnit křesťanské slavení neděle</p>	<p>8.4 Společný život s Bohem</p> <p>- svoboda ve světle přirozené morálky, Desatero v konfrontaci se starověkými zákoníky a Listinou základních práv a svobod, Desatero jako výzva ke svobodnému jednání</p> <p>- pojetí víry v současném světě, prohloubení prvního přikázání</p> <p>- novodobé způsoby zneužívání Božího jména, prohloubení druhého přikázání</p> <p>- hodnota času, efektivní využívání volného času, prohloubení třetího přikázání</p> <p>- výchova ke slavení, význam slavení židovského svátku šabat a význam slavení neděle pro křesťany, modlitba jako prostor svobodné komunikace</p>	<p>Morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost @ <i>Člověk a společnost: Výchova k občanství</i> Manipulativní reklama a informace dovedností @ <i>Člověk a zdraví: Výchova ke zdraví</i></p> <p>OSV – organizace času, uvolnění relaxace VDO – principy demokracie MV – identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení, základní informace o různých etnických a kulturních skupinách</p>
<p>ZCITLIVĚNÍ PRO KŘEŠŤANSKÉ SLAVNOSTI A SVÁTKY</p> <p>Znalost základních tezí</p>	<p>Žák se umí konfrontovat s vlastní vinou a s vědomím skutečnosti, že Ježíš Kristus zemřel za naše hříchy a vstal z mrtvých, aby ukázal, že Boží láska je silnější než lidská provinění, a je otevřený pro křesťanský pohled na vinu a odpuštění.</p>	<p>8.5 Obklopení láskou</p>	

křesťanského učení	- žák umí sdělit vlastní názor na situaci, kdy se člověk po uznání viny setkává s odpuštěním, a to je pro něj výzvou ke změně vlastního jednání	- vina a odpuštění ve světle přirozené morálky, křesťanský pohled na vinu a odpuštění, reflexe zacházení s vlastní vinou	OSV – dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne OSV – pravda, lež a předstírání v komunikaci
	- žák umí obecně popsat velikonoční události jako skutečnost, kdy Ježíš Kristus zemřel za naše hříchy a vstal z mrtvých, aby ukázal, že Boží láska je silnější než lidská provinění	- velikonoční události jako vítězství Krista nad zlem, Kristus jako Vykupitel	
	- žák umí jednoduše vysvětlit vzájemný vztah dědičného hříchu, tajemství vykoupení a svátosti křtu	- dědičná vina, podstata svátosti křtu a svátosti smíření	
Výchova v duchu křesťanské spirituality Porozumění symbolické formě řeči	Žák umí reflektovat své životní situace s vědomím hodnot formulovaných ve čtvrtém, pátém, šestém, sedmém a osmém přikázání Desatera.	8.6 Přijmout zodpovědnost	Konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti závislost @ <i>Člověk a společnost: Výchova k občanství</i> Hmotné a duševní vlastnictví a jejich ochrana @ <i>Člověk a společnost: Výchova k občanství</i> Sexuální dospívání @ <i>Člověk a zdraví: Výchova ke zdraví</i> EV – přírodní zdroje a jejich vyčerpatelnost OSV – dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci OSV – dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne OSV – otevřená komunikace, pravda, lež a předstírání v komunikaci
	- žák je připravený řešit rodinné konflikty s vědomím zodpovědnosti dospělé generace za své děti, vnímá napětí mezi vnitřní poslušností vůči autoritám a nutností odepřít poslušnost, je-li autority zneužito	- výchova ke schopnosti hledat kompromis při řešení mezigeneračních konfliktů, reflexe vlastního vztahu k autoritám, zneužití autority, prohloubení čtvrtého přikázání	
	- žák umí ocenit cenu a právo na důstojnost člověka a je si vědom, že začíná převzetím zodpovědnosti za rozvoj vlastního života	- cena a důstojnost lidského života, prohloubení pátého přikázání	
	- žák umí rozlišit mezi láskou mezi přáteli, láskou ve vztahu muže a ženy, láskou rodičovskou a láskou k Bohu, vnímat v nich různé podoby touhy člověka po překročení sebe samého a je si vědom, že se dají zneužít	- touha člověka překročit sám sebe jako základ touhy člověka po lásce, přátelství a láska, zneužití tužeb člověka, prohloubení šestého přikázání	
	- žák je připravený zaujmout takový vztah k osobnímu majetku, který ho nechá svobodným a nezávislým, a umí vysvětlit, že se týká také práva všech lidí užívat bohatství země	- sociální učení církve, výchova k prosociálnímu jednání, prohloubení sedmého přikázání (Sk 20,35; Jk 2,15-17)	
	- žák si je vědom závažnosti vyřčeného slova pro důvěryhodnost vztahů mezi lidmi a je připravený vytvářet vztahy důvěry, které také ostatním umožní důvěřovat	- pravdivost a otevřenost v komunikaci, následky pomluv a zkreslování skutečnosti, hraní rolí v nedůvěryhodném prostředí, prohloubení osmého přikázání	
PROHLUBOVÁNÍ VZTAHU MEZI ZKUŠENOSTÍ A DUCHOVNÍM ROZMĚREM OSOBNOSTI ŽÁKA Výchova v duchu křesťanské spirituality	Žák je otevřený vnímat ve svém životě rozměr věčnosti a je připravený jako křesťan svým životem zpřítomňovat ve světě Boží království.	8.7 Důvěřovat v budoucnost	
	- žák umí vysvětlit souvislost obrazů společenství Boha s lidmi na začátku a na konci Bible a umí ocenit vizi naplněného Božího království a v jeho síle jednat	- ráj a nový Jeruzalém, Kristus jako „Alfa a Omega“ (Gn 2,8-14; Zj 21,1.3-5a)	

Ročník: 9			
Výstup předmětu	Očekávaný Výstup	Učivo	MOŽNÉ Přesahy a vazby
PROHLUBOVÁNÍ VZTAHU MEZI ZKUŠENOSTÍ A DUCHOVNÍM ROZMĚREM OSOBNOSTI ŽÁKA Porozumění biblickým příběhů	Žák si je na základě vlastní zkušenosti i poseství vybraných biblických textů vědom, že hodnotné sebesdílení může být v radostech i těžkostech nejen vůči druhým lidem, ale také vůči Bohu.	1.1 Před otevřenými dveřmi	Kritické a prožitkové čtení © <i>Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura</i> Způsoby interpretace literárních a jiných děl © <i>Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura</i>
	- žák je připravený v důvěryhodném prostředí k otevřeným vztahům a je si vědom, že sebesdílení není jen hovořit s druhými, ale dávat jim něco ze sebe	- vzájemné sdílení se jako předpoklad společenství	
	- žák umí interpretovat příběh Ezaua a Jákoba a vybrané evangelijní příběhy a rozumí jim jako znamením Boží blízkosti a příkladům zkušenosti, kdy se Bůh sdílí s člověkem	- příklady lidské zkušenosti, kdy se Bůh sdílí s člověkem (Gn 27.- 32. kap., Ezau a Jákob, Mk 3. a 5. kap., L 7. a 8. kap.)	
	- žák má křesťanský pohled na smysl utrpení, je schopen vyjádřit svůj postoj k utrpení druhého a je připravený ho těšit a pomáhat mu	- křesťanský smysl utrpení, potřeba sdílet bolest s druhými lidmi a s Bohem (kniha Job, žalmy)	
EKUMENICKÝ ROZMĚR KŘESŤANSTVÍ A MEZINÁBOŽENSKÝ DIALOG Znalost základních tezí křesťanského učení	Žák rozumí rozdílům a společným prvkům v učení světových náboženství a postoj vzájemné tolerance vnímá jako základní zásadu vlastního jednání.	1.2 Lidé hledají Boha 1.3 Náboženství vyvoleného národa	Holocaust © <i>Člověk a společnost: Dějepis</i> Obyvatelstvo světa, kulturní charakteristiky © <i>Člověk a příroda: Zeměpis</i> Rozmanitost kulturních projevů © <i>Člověk a společnost: Výchova k občanství</i>
	- žák má základní orientační vhled do nabídky odpovědí na existenciální otázky vybraných filozofií a světových náboženství včetně křesťanství a je otevřený k celoživotnímu hledání	- existenciální otázky a odpovědi různých filozofií a náboženství, nabídka křesťanství, napětí mezi možnostmi najít vyčerpávající odpověď a nutností vytrvat v celoživotním hledání	
	- žák má orientační přehled o symbolech a geografickém rozložení světových náboženství a umí vyjmenovat rozdíly a společné prvky hinduismu a buddhismu s křesťanstvím	- symboly světových náboženství a jejich geografické rozložení ve světě, hinduismus, buddhismus – základní myšlenky, pojmy a osobnosti	
	- žák umí charakterizovat základní myšlenky konfucianismu a taoismu a charakterizovat rozdíly a společné prvky islámu a křesťanství	- čínský universismus – základní pojmy, myšlenky, osobnosti, islám – základní pojmy, myšlenky, osobnosti, prvky shodné s křesťanstvím	
	- žák má orientační přehled o dějinách izraelského národa jako jednoho z nejvíce zkoušených národů na světě a umí charakterizovat společné a rozdílné prvky židovství a křesťanství	- židovské náboženství, přehled hlavních událostí dějin Izraele, osobnosti dějin, základní svátky, židovské očekávání příchodu Mesiáše	
EKUMENICKÝ ROZMĚR KŘESŤANSTVÍ A MEZINÁBOŽENSKÝ DIALOG	Žák umí obhájit historicitu Ježíše, vyložit argumenty víry a Kristova učení, pojmenovat společné základy víry a specifika jiných křesťanských církví a je připravený s nimi v ekumenickém duchu spolupracovat.	1.4 Bůh se stal člověkem	historicita Ježíše z Nazareta, práce s prameny © <i>Člověk a společnost: Dějepis</i>

<p>Zcitlivění pro křesťanské slavnosti a svátky</p>	<p>- žák rozeznává v proroctví o Mesiáši souvislost s příchodem, smrtí a vzkříšením Ježíše Nazaretského, který nepřichází zachránit jeden národ nebo odstranit bídu světa, ale zachránit pro věčnost</p> <p>- žák umí na základě pramenů obhájit historicitu Ježíše a na základě evangelijních pojetí Krista vyložit argumenty víry a Kristova učení</p> <p>- žák umí pojmenovat společné základy víry i specifika jiných křesťanských církví a je připravený s nimi v ekumenickém duchu spolupracovat</p>	<p>- křesťanská víra v Mesiáše, mesiánské předpovědi, ve kterých lidé nacházejí naději na záchranu</p> <p>- Ježíšovo lidství, historické prameny dokládající historicitu Ježíše z Nazareta, Ježíšovo božství, pojetí Krista v evangeliích (1 K 15,17-22; J 1. kap.; F 2. kap.), podstata Ježíšovy radostné zvěsti</p> <p>- křesťanské církve a denominace u nás, ekumenismus, prostor pro vzájemnou spolupráci, prostor společné modlitby</p>	<p>/MEGS – kořeny a zdroje evropské civilizace židovství a křesťanství)</p>
<p>ZNALOST ZÁKLADNÍCH TEZÍ KŘEŠŤANSKÉHO UČENÍ</p> <p>Porozumění symbolické formě řeči</p>	<p>Žák umí vysvětlit, proč věda a víra nestojí v rozporu, a je připravený odpovědně přijmout svůj podíl na spoluvytváření světa.</p> <p>- žák umí vysvětlit, proč věda a víra nestojí v rozporu, a to na základě chápání biblické zprávy o stvoření jako obrazu ukazujícího na Boží dílo a úkol člověka v něm</p> <p>- žák umí zdůvodnit, proč není evoluční vývojová teorie překážkou víry v Boha</p> <p>- žák je připravený vnímat stvoření jako dar, člověka jako dílo Boží lásky a ústřední bod Božího zájmu a umí odpovědně přijmout svůj podíl na spoluvytváření světa</p>	<p>0.5 Stvoření, dar a úkol</p> <p>- věda a víra, dvě nezávislá odvětví hledající pravdu, některé vědecké hypotézy o vzniku světa, biblická zpráva o stvoření</p> <p>- vznik a vývoj života podle evoluční teorie</p> <p>- podíl člověka na stvořitelském díle (Ž 8, Gn 1,27-28)</p>	<p>/vývoj živočichů, fylogeneze a ontogeneze člověka @ <i>Člověk a příroda: přírodopis</i></p> <p>EV – vztah člověk k prostředí, náš životní styl, způsoby jednání a vlivy na prostředí</p>
<p>PROHLUBOVÁNÍ VZTAHU MEZI ZKUŠENOSTÍ A DUCHOVNÍM ROZMĚREM OSOBNOSTI ŽÁKA</p> <p>Znalost základních tezí křesťanského učení</p>	<p>Žák umí na základě ocenění vztahu mezi mužem a ženou a s vědomím pozitivní negativní odpovědi člověka na Boží lásku realisticky ocenit vlastní dary a být připravený nakládat s nimi k dobrému.</p> <p>- žák umí na základě Božího obrazu člověka jako muže a ženy ocenit vztah mezi mužem a ženou a zdůvodnit rovnoprávnost jejich životních rolí</p> <p>- žák umí ve vybraných biblických textech i na příkladech života současných lidí vyhledat pozitivní i negativní odpovědi člověka na Boží lásku a umí rozlišit formy náboženského fundamentalismu uvnitř církve</p> <p>- žák umí realisticky ocenit vlastní dary a je připravený nakládat s nimi k dobru sebe i druhých</p>	<p>0.6 Bůh a člověk</p> <p>- Boží obraz člověka jako muže a ženy (Gn 2,22), příklady mužských a ženských vzorů, sociální role muže a ženy</p> <p>- svědectví Bible o Boží lásce a negativní odpovědi lidí na Boží lásku</p> <p>- obraz Boha v každém člověku, specifické úkoly a poslání každého člověka, Boží vůle a životní cesta člověka</p>	<p>Přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost @ <i>Člověk a společnost: Výchova k občanství</i></p> <p>DSV – analýza vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí DSV – zdravé a vyrovnané sebepojetí</p>
<p>Výchova v duchu</p>	<p>Žák ve svém životě aplikuje jednotlivé oblasti křesťanské spirituality.</p>	<p>0.7 Žít v jednotě s Bohem</p>	<p>/nitřní svět člověka @ <i>Člověk a společnost: Výchova k občanství</i></p>

<p>křesťanské spirituality</p> <p>Porozumění symbolické formě řeči</p>	<p>- žák je připravený chápat skutečnosti nejen skrze viditelnou rovinu sdělení a je připravený v této hloubce ocenit, že ve svátostech může zažívat Boží blízkost způsobem, který oslovuje smysly</p> <p>- žák je připravený vnímat hloubku osobního dialogu s Bohem a umí rozlišovat různé druhy modlitby včetně modlitby Otče náš</p> <p>- žák je připravený vnímat různé podoby života podle kritérií Božího slova a umí podle nich charakterizovat křesťanský životní styl</p>	<p>- svátosti, znamení Boží blízkosti a pomoci člověku, která se uskutečňují skrze církve</p> <p>- druhy modlitby, denní modlitba církve</p> <p>- Boží slovo jako forma Boží přítomnosti mezi lidmi, Bible jako zvláštní pramen výpovědí o Bohu</p>	
<p>PROHLUBOVÁNÍ VZTAHU MEZI ZKUŠENOSTÍ A DUCHOVNÍM ROZMĚREM OSOBNOSTI ŽÁKA</p> <p>Znalost základních tezí křesťanského učení</p>	<p>Žák má základní vhled do psychických, sociálních a historických souvislostí podmiňujících hledání a nalézání životního smyslu a je otevřen jeho transcendentní hloubce.</p> <p>- žák vnímá církev jako jednotu v mnohosti a v mnoha různých formách včetně svátosti manželství</p> <p>- žák vnímá církev jako jednotu v mnohosti a v mnoha různých formách včetně formy zasvěceného života a má přehled o působení některých řádových společenství a spiritualit u nás</p> <p>- žák je přesvědčen, že v setkávání s Bohem se odehrává proces nalézání smyslu a vlastního lidství, jehož formou je křesťanský životní styl</p>	<p>9.8 Žít ve společenství</p> <p>- rodina jako společenství církve, formy vzájemného soužití dvou lidí, kvalita mezilidských vztahů měřená nezištnou Boží láskou k člověku, odpovědná známost, liturgie svátosti manželství, manželský slib</p> <p>- společenství při bohoslužbě a ve farnosti, místní církve, znamení církve, úřad a služba v církvi, znamení a obrazy církve, řádová společenství a některá hnutí a spirituality</p> <p>- zralá víra, výzva ke hledání a odkrývání životního smyslu</p>	<p>Životní cíle a plány, životní perspektiva @ <i>Člověk a společnost: Výchova k občanství</i> Zajímavá a památná místa v regionu @ <i>Člověk a společnost: Výchova k občanství</i> Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity @ <i>Člověk a zdraví: Výchova ke zdraví</i> Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření @ <i>Člověk a kultura: Výtvarná výchova</i></p> <p>DSV – kooperace a kompetice</p>